

епізоотології (Рівне), а також дослідна станція звірівництва та мисливствознавства Черкаського інституту агропромислового виробництва, створено на базі Українського відділення ВНДІ мисливствознавства та звірівництва – єдиної за часів СРСР організації, яка здійснювала наукове забезпечення галузі на території України. Працівники станції на замовлення Міністерства аграрної політики України розробили методичні рекомендації з утримання хутрових звірів з метою стандартизації умов їх розведення в звірогосподарствах. Серед інших напрямів діяльності – розроблення методик селекції на збільшення розміру тіла та підвищення продуктивності норок, удосконалення технології вирощування нутрій в індивідуальних та фермерських господарствах, а також системи відтворення в норківництві, вивчення особливостей роботи з норками імпортованих типів за умов адаптації та підвищення рівня репродукції.

Співробітники станції провели доместикацію бабака та розробили елементи технології утримання його в неволі; вдосконалили технологію кліткового утримання ондатри. Нині діє Асоціація звірівників України, яка об'єднує ТОВи “Агроголд” (с. Павлівка Тисменицького р-ну Івано-Франківської обл.), “Галичхутро” (с. Велике Сокальського р-ну Львівської обл.), “Ізюмське звірогосподарство” (Харківської обл.), “Звіроплемгосп “Золотоніський”” (с. Кедина Гора Черкаської обл.), “Баришівський звіроплемгосп” (с. Борців Київської обл.), “Костопіль” (Рівненської обл.). Основна мета Асоціації – координація розвитку технологій вирощування хутрових звірів та сприяння забезпеченню виробників кормами. Займається переважно розведенням норки, лисиці та песця. Крім того, відомими в Україні та за її межами є Переяслав-Хмельницький (Київської обл.), Краснолиман (Донецької обл.) та інших звірогосподарства.

УДК 636.22(.28.034.082.2(477.43)

Кухарук О.О. студентка II курсу ОС Магістр, спеціальність ТВППТ
Науковий керівник – Шуплик В.В., кандидат с.-г. наук, доцент
Подільський ДАТУ, Кам'янець-Подільський, Україна

ВЕЛИКОМАСШТАБНА СЕЛЕКЦІЯ У МОЛОЧНОМУ СКОТАРСТВІ ХМЕЛЬНИЧЧИНИ

Для вирішення питань великомасштабної селекції в умовах Хмельницької області створена відповідна племінна база тваринництва, що дає можливість вирішувати питання підвищення продуктивності, використовуваних порід тварин, та їх племінної цінності.

На території Хмельницької області нараховується 20 племзаводів і 19 племрепродукторів із розведення великої рогатої худоби, свиней, овець та коней. В тому числі із розведення великої рогатої худоби молочного напрямку продуктивності 15 племзаводів і 12 племрепродукторів, м'ясного напрямку продуктивності два племзаводи і два племрепродуктори із розведення свиней три племзаводи і один репродуктор, із розведення овець три репродуктори і коней один репродуктор.

В зоні діяльності ТОВ “Поділляплемсервіс”, нараховується 414 техніків штучного осіменіння великої рогатої худоби, із яких троє осіменяють і

свиноматок. Із 414 техніків вищу та середньо спеціальну освіту мають 233 особи, шестимісячні курси 138 осіб і одномісячні курси 43 особи. За стажем роботи вони розподілились таким чином до трьох років 78 чоловік і більше трьох років 330. Такі дані свідчать про те, що тут працюють в основному кадри з великим досвідом роботи. Крім того потрібно констатувати той факт, що молоді кадри приходять дуже рідко.

Для вирішення питань по штучному осіменінню сільськогосподарських тварин в зоні діяльності ТОВ “Поділляплемсервіс” нарахується всього 411 обладнаних пунктів по штучному осіменінню. Із наявного числа пунктів 129 розміщені в сільськогосподарських підприємствах різної форми власності, 282 в населених пунктах, для осіменіння корів в індивідуальних господарствах. В 2016 році було відкрито всього 9 нових пунктів.

Важливу роль в роботі пунктів відіграє їх підпорядкованість, так із 411 пунктів 124 підпорядковані сільськогосподарським підприємствам, 287 – племпідприємству на основі договору, два – сільським громадам і два – ветеринарним дільницям.

У 2016 році в зоні діяльності ТОВ “Поділляплемсервіс” нарахувувалось 28333 голів корів, що утримуються в сільськогосподарських підприємствах різних форм власності. За останні три роки поголів'я зросло на 499 голів. В Ярмоленецькому та Новоушицькому районах таке поголів'я відсутнє повністю. В індивідуальних господарствах населення на ту ж дату утримувалось 102849 голів корів, що в чотири рази більше ніж у сільськогосподарських підприємствах. Потрібно також відмітити і негативну тенденцію, яка відмічається протягом останніх трьох років, це зниження кількості корів в індивідуальних господарствах. Так за останні три роки поголів'я скоротилось на 11351 голову або на 9,9 %.

Особливо великий спад спостерігається в Красилівському районі 34,9 %, Ярмоленецькому 18,6, Хмельницькому 17,2, Чемеровецькому, Полонському по 16,8. Лише в Староконстантинівському районі відбулось зростання на 0,8 %.

Аналіз штучного осіменіння наявного маточного поголів'я показав, що за три останні роки кількість осіменених тварин значно зменшилась і склала 97954 голови, або спад становить 4,8 %. Якщо порівняти наявність маточного поголів'я і кількість осімененого штучно, то ми побачимо, що в 2014 році даний показник становив 72,4 %, в 2015 – 73,6 і в 2016 – 74,6. Таким чином, від 27,6 до 25,4 % наявного поголів'я парується неатестованими плідниками із невідомою спадковістю, що має значний негативний вплив на популяцію молочних корів.

Основним завданням ТОВ “Поділляплемсервіс” є виконання державної програми селекції молочної і м'ясної худоби в зоні діяльності. Для виконання даного завдання товариство повинно володіти відповідними племінними ресурсами бугаїв плідників відповідного породного та племінного складу плідників.

Спермобанк ТОВ “Поділляплемсервіс” містить станом на перше січня 2017 року 264,6 тис. спермодоз, що на 18,3 % менше, ніж на перше січня 2015 року. В банку представлені генетичні ресурси восьми порід великої рогатої худоби із них чотири молочного і чотири м'ясного напрям продуктивності. Молочний напрям представлений симентальською, голштинською, українською чорно-рябою молочною і білоголовою породами. Всього в наявності є 255,5 тис. доз сперми. М'ясний напрям представлений генетичними ресурсами

абердин-ангуської, п'ємонтезької, волинської і української м'ясних порід. Запас спермодоз становить лише 9,1 тис. доз сперми. Така ситуація пояснюється погано розвинутою галузю м'ясного скотарства.

Для забезпечення потреби в спермопродукції товариство утримує станом на перше січня 2017 року 12 живих бугаїв-плідників із них п'ять голів голштинської породи, один української чорно-рябої молочної, п'ять білоголової української, один абердин-ангуської. Порівняно із 2014 роком кількість живих плідників зросла на 240 %.

В 2016 році було одержано нативної сперми 3,69 тис. мл., що на 1,39 тис. мл. менше ніж у 2014 році. Потрібно також відмітити зниження кількості нативної сперми одержаної на одного плідника. В 2014 році даний показник складав 1016 мл., а в 2016 лише 527 мл. У 2016 році було заморожено 61,7 тис. спермодоз, що на 7,6 тис. більше, ніж у 2014 році. Виходячи із приведених даних, у 2014 році було одержано значно більше бракованої сперми, не придатної до заморозки. В розрахунку на одного плідника в 2016 році одержано лише 8814 гранул, або на 18,6 % менше, ніж у 2014 році. За проаналізований період різко скоротилась реалізація спермодоз – із 107,8 тис. доз до 52,8 тис., або на 51,9 %.

УДК 636.2.034.06

Мельник К.О. студентка II курсу ОС Магістр, спеціальність ТВППТТ

Науковий керівник – Каспров Р.В., кандидат с.-г. наук, доцент

Подільський ДАТУ, м. Кам'янець-Подільський

ОСОБЛИВОСТІ РОСТУ РЕМОНТНИХ ТЕЛИЦЬ УКРАЇНСЬКОЇ ЧОРНО-РЯБОЇ МОЛОЧНОЇ ПОРОДИ В УМОВАХ ТОВ СП “НІБУЛОН” КАМ’ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКОГО РАЙОНУ ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ

В реалізації генотипу тварин вирішальна роль належить інтенсивному вирощуванню ремонтних телиць. Адже молочна продуктивність перед усім залежить від того, як в процесі вирощування сформовані величина, місткість і залозистість вимені, жива маса, міцність конституції. Передовий досвід показує, що з підвищенням інтенсивності росту ремонтного молодняка зростає і продуктивність первісток. Таким чином, організація інтенсивного вирощування ремонтних телиць є фундаментом племінної справи, найефективнішим важелем інтенсифікації молочного скотарства [1, 2, 3, 4].

Оскільки кількісні ознаки тварин великої рогатої худоби формуються на основі генетичних задатків та факторів зовнішнього середовища у процесі їхнього індивідуального розвитку, нами було проведено дослідження живої маси ремонтних телиць чорно-рябої молочної породи ТОВ СП “Нібулон” філія “Привороття” Кам'янець-Подільського району Хмельницької області.

За результатами наших досліджень встановлено, що телички народилися з середньою живою масою на рівні 25,4 кг. У 6-місячному віці їхня жива маса становила 144,9 кг, що з високою достовірністю свідчить про невідповідність вимогам стандарту породи в цьому віці (30,1 кг, $P > 0,999$). У віці першого осіменіння телиці також не досягли рівня стандарту породи 52,5 кг ($P > 0,999$), однак